

ANG**Bayan**

Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxismo-Leninismo-Maoismo

Tuig XLI No. 5
Marso 7, 2010
www.philippinerevolution.net

Editorial

Mga epekto sang El Niño, ginapalala sang garuk nga sistema kag polisiya

Nakalipas lang ang mga nagsulunod nga kalamidad, dugang nga kahalitan kag pag-antus na naman ang ginabatas sang pumuluyong Pilipino, labi na sang masang mangunguma. Ini ang bunga sang mas temprano, mabaskog kag malawig nga tingadlaw nga dala sang El Niño.

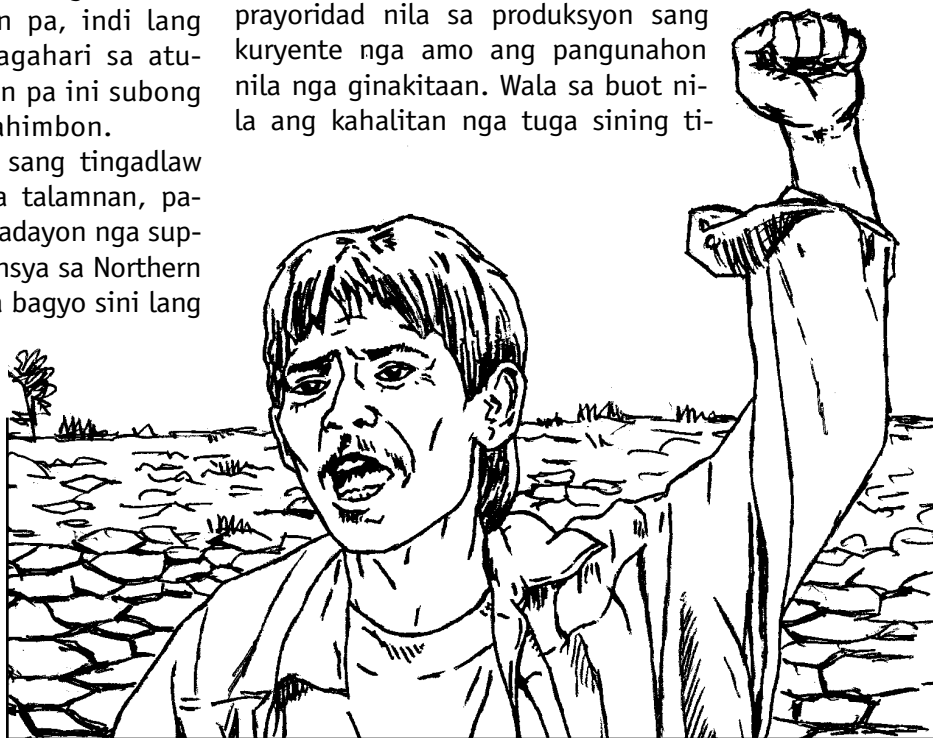
Mas malala ang epekto sini sa pumuluyo bangud sa pagluntad sang garuk nga nagaharing sistema kag mga kontra-pumuluyong polisiya nga nagahatag-dalan sa pagdambong sang daku nga kapitalistang dumulong, kumprador kag burukrata. Malain pa, indi lang nangin pabaya kag inutil ang mga nagahari sa atubang sang kalamidad, ila ginahingalitan pa ini subong para panginpuslan nila kag sang ila kahimbon.

Pangunahon nga nahalitan subong sang tingadlaw ang nagaabot sa 750,000 ektaryas nga talamnan, palaisdaan kag hayupan nga nakasalig sa padayon nga suplay sang tubig. Lakip diri ang mga prubinsya sa Northern Luzon nga nahalitan sang mabaskog nga bagyo sini lang nga ulihing bahin sang 2009. Ginatantya nga P10-20 bilyon nga bili sang mga pananom, palaisdaan kag hinuportanang hayop ang mahalitan sa maabot nga binulan.

Ang kalala sang epekto subong sang tingadlaw ginabunga pangunahon sang malawig na nga pagkaguba sang mga dunang resorsa sang tubig. Nagmala o nagnabaw ang mga suba, katunggan, sapa, bubon kag iban pang tubigan ba-

ngud sa malaparan nga pagdambong sa mga bukid kag kagulangan sang daku nga kumpanya sa pagmina kag pagpangtroso. Sa sini, wala sang magamit nga reserbang tubig ang masang mangunguma para sa mga talamnan, pangisdaan kag pag-atipan sang hayop.

Malala pa, ang tubig nga natipon sa mga dam nga nagamit sadto sa irigasyon ginadingutan na subong sang mga daku nga kapitalista nga nagapanag-iya sini. Nagabalibad ang mga ini nga magbuhi sang tubig bangud ang limitado na nga suplay ginaprayoridad nila sa produksyon sang kuryente nga amo ang pangunahon nila nga ginakitaan. Wala sa buot nila ang kahalitan nga tuga sining ti-

Mga tampok sa isyu nga ini...

Industriya sang biofuel, ginapistahan
PAHINA 5

Padya sa nag-aresto sa Morong 43, ginpakamalaut
PAHINA 7

2 aksyon militar sa Bulacan
PAHINA 10

ngadlaw sa mga duta nga agrikultural.

Ang operasyon sang dam pangunahon nga makakuripon sang ganansya amo ang resulta sang pagsapribado sang mga ini sandig sa mga polisiya nga dikta sang mga imperyalista sa balayon sang liberalisasyon, denasyunalisasyon, pribatisasyon kag deregulasyon. Makaligad nga himuon nga layi sang papet nga rehimeng Arroyo sang 2001 ang Electric Power Industry Reform Act, ang operasyon sang halos tanan nga daku nga dam sa pungsod ginhatag na sa daku nga dumuluong nga kumpanya kag mga kasosyo nila nga kumprador.

Samtang libre ang mga dumuluong kag daku nga negosyante nga magdambong kag magpatuyang sa ganansya, dalayon man nga ginapabay-an sang mga nagahari sa pungsod ang interes sang pumuluoy kag ginapabayaang nga masamad ang lokal nga ekonomya. Tampok ang padayon nga pagkaatrado sang agrikultura sa pungsod sa kahalitan nga ginadulot sang mabaskog nga tingadlaw subong.

Partikular nga lutaw subong ang sobra nga kakulangan kag kabulukan sang mga pangpublikong

imprastruktura nga pang-irigasyon. Wala pa sang katunga sang mga talamnan sa bilog nga pungsod ang naabot sang irigasyon. Ang mayor-ya sang imol nga mangunguma nagasalig na lang sa ulan. Kadam-an pa sang mga nagatindog na nga pangpublikong imprastruktura para sa irigasyon indi man mapuslan. Wala pa sang katunga sang mga ini ang may nagailig nga tubig. Ang pondo para tani sa pagkumponer sang mga ini ginabulsa sang tuso nga daku nga burukrata kapitalista.

Samtang madugay na nga ginalauman ang pag-abot sang El Niño, wala sang anuman nga ginahimo ang paghanda diri sang reaksyunaryong rehimen. Kulang gid kag ulihi na ang mga tikang sang nagaharing rehimen agud mabuligan ang masang mangunguma subong nga panahon sang tingadlaw. Wala ginagamit sang rehimen ang gahum sini para obligahon ang mga opereytor sang mga dam nga magtigana kag magpaguwa sang tubig para sa irigasyon. Wala na sang epekto subong kag paghaboy lang sang kwarta ang ginahimo sini nga *cloud-seeding operation*. Nakuntento na lang ini sa mga pakitang-tawo nga programa pareho sang pag-

panagtag sang pila ka bomba sang tubig kag pagpaguwa sang pondo nga subsidyo kuno para sa binhi kag abono. Ginagamit pa ini para sa kampanya sa eleksyon sang mga kandidato sang nagaharing hubon.

Malain pa, ginahingalitan subong sang gubyernong Arroyo ang kalamidad sang tingadlaw agud labing iduso ang liberalisasyon sang importasyon sang bugas, mais kag pagkaon sa hayop. Ang importasyon nga nagaagi sa National Food Authority (NFA) madugay na nga ginakuhaan sang daku nga kurakot. Palalaon pa ini subong sang pagbukas sang importasyon sa mga ginapaboran nga daku nga negosyante. Igahatag man sini sa daku nga negosyante ang labing pagkontrol sa presyo kag suplay sang bugas kag iban pang produkto.

Dugang nga kahalitan man ang igadulot sini sa mangunguma kag pumuluyong Pilipino. Sa isa ka bahin, ang planong importasyon sang 3 milyong metriko tonelada nga bugas ginakabalak-an nga labing magapanubo sa presyo sang lokal nga humay nga magtuga sang dugang nga pagkaputo sang masang mangunguma. Sa pihak nga bahin, bangud lubos na nga makontrol sang daku nga kumprador ang suplay sang bugas, lauman nga hingalitan nila ang kada kahigayunan para liwat nga pataason ang presyo sini sa merkado.

Sa atubang sini, kinahanglan gid subong ang malaparan nga paghulag sang pumuluyong Pilipino agud mabaskog nga kastiguhon ang nagahari nga reaksyunaryong estado sa kawad-on sini sang preparasyon, sa pagpabaya, sa kabulukan kag sa kadaluk nga ginahingalitan pa ang kalamidad. Dapat iduso sang pumuluyo ang nagakadapat para sa ila kag sukton ang mga nagahari sa salabton nila sa malala nga mga kahalitan nga nagalatay subong sa pumuluyo nga nagahapaon sa malala nga kabudlayan kag

Tuig XLI No. 5 Marso 7, 2010

Ang *Ang Bayan* ginabantala sa lenggwahe nga Pilipino, Bisaya, Iloko, Hiligaynon, Waray kag Ingles.

Mahimo ini i-download halin sa Philippine Revolution Web Central nga makit-an sa:

www.philippinerevolution.org

Nagabaton ang *Ang Bayan* sang mga kontribusyon sa porma sang mga artikulo kag balita. Ginabuyok man ang mga bumalasa nga magpaabot sang mga saway kag rekomendasyon sa ikauswag sang aton pahayagan.

Malab-ot kami paagi sa e-mail sa: angbayan@yahoo.com

Kaundan

Editorial:

Mga epekto sg El Niño, ginapalala	1
sg garuk nga sistema kag polisiya	3
Mga kaangut nga balita	3
Biofuel, ginapistahan sg mga kapitalista	4
Ang TVDAC	5

Pagpanghalit sg pasistang estado

Padya sa mga nang-aresto sa Morong 43	6
Kontra-mina nga akbista, ginpatay	6
Pagharas sa mga mangunguma sa Negros	7
Lider-estudyante, ginharas	7
Masaker sa Luisita: Wala sg hustisya	8
Maniobra sg pamilya Ampatuan	9

Madinalag-on nga opensiba sg BHB

Aksyon militar sa Bulacan	10
Mga ambus sg BHB	11

Balita

	11
--	----

Ang *Ang Bayan* ginabantala duha ka beses kada bulan sg Komite Sentral sg Partido Komunista sg Pilipinas

kagulutmon.

Samtang, kinahanglan man handaan ang epektibong pagbato sa posibleng paggamit sang rehimen sang “emergency rule” kag dugang nga kalakasan sa atubang sang labing paglala sang sitwasyon kag paghulag sang pumuluyo. Dapat pursigidong isulong ang rebolusyonaryong paghimakas nga amo lang ang desaysibong magatapos sa pag-antus sang pumuluyo sa idalom sang garuk nga rehimen kag atrasadong sistema sa katilingban.

Tawag sang panahon ang labing kapagsik sa pagpasulong sang reporma sa duta, kahublagang kooperatiba, lain-lain nga porma sang bululigan kag iban pang paghulag para sa gilayon kag mas malawigan nga benepisyo sang pumuluyo sa sulod kag palibot sang mga rebolusyonaryong erya.

Kabahin sang katungdanan sang Partido, BHB kag sang demokratikong organo sang gahum sang pumuluyo ang pagpakita sang epektibong pagpamuno sa masa sa pag-atubang sa kalamidad. Sa ila pagpamuno, maabtik nga nagahulag subong ang mga rebolusyonaryong pwersa kag organisadong pumuluyo, labi na sa mga lugar nga apektado sang malala nga tingadlaw, agud sa mga pamaagi nga ini maatubang ang mabaskog nga epekto labi na sa ila produksyon.

Ginapahulag ang masa sa mga rebolusyonaryong erya, katuwang ang mga yunit sang BHB agud bululigan ang pag-areglo sang mga sistemang komunal nga irigasyon, lakip na ang pagtukod sang mga bag-o kag pagkumponer sang mga samad nga sistema sang irigasyon. Lakip man sa mga pagtinguha nga ini ang pagtukod sang gamay nga komunal nga dam kag pagkutkot sang mga bubon. Ginatun-an man ang pagsaylo sa mga pananom nga sarang mabuhi bisan kulang sang tubig kag mabaskog nga init, amo man ang iban pang alternatibong

Pagpatumbaya sang estado sa mga mangunguma kag mangingisda, ginkastigo

GINKASTIGO sang mga mangunguma kag mga mangingisda ang pagpatumbaya sang gubyernong Arroyo sa atubang sang malawig nga tingadlaw dala sang El Niño. Sining Marso 5, naglunsar sang piket sa upisina sang Department of Agriculture (DA) ang 300 mangunguma, nga kadam-an halin pa sa malayo nga prubinsya sang Cagayan. Ila ginkastigo ang madugay nga aksyon sang ahensya sa ginaatubang nila nga problema nga nakasamad na sang ila produksyon. Siling nila, wala pa sila makabaton sang bulig halin sa P1.7 bilyong pondo sang DA para sa mga nahalitan sang El Niño.

Ang aksyong protesta nga ini kabahin sang isa ka simana nga serye sang mga aksyong masa nga ginatigayon sang mga progresibong organisasyon pareho sang Kilusang Magbubukid ng Pilipinas, Pambansang Lakas ng Kilusang Mamamalakaya ng Pilipinas kag Bagong Alyansang Makabayan para iduso sa gubyernong Arroyo nga ipanagtag na ang nasambit nga pondo.

Sang Marso 2, una nga naghiwat sang piket sa DA ang 200

mangingisda halin sa mga komunidad sang Laguna de Bay. Nagtambak sila sang mga *water lily* sa atubang sang bilding sang DA kag ginpakamalaut si DA Sec. Arthur Yap sa indi pagpagguwa sang pondong natalana sa mga ginhalitan sang El Niño. Siling nila, dapat ipagguwa na ang pondo para mabuhinan ang epekto sang tingadlaw nga nagpanubo sa lebel sang tubig sang 90,000 ektaryang Laguna de Bay. **AB**

Pondo para sa irigasyon, nasipot na

SA sulod sang siyam ka tuig sa idalom sang paghari ni Arroyo, wala sang gin-uswag sa irigasyon. Ini sa pihak sang pagtalana diri sang daku nga bahin (33%) sang badyet sang Department of Agriculture.

Sa pagpanayasat sang Kilusang Magbubukid sang Pilipinas (KMP) sa P3.7 bilyon nga pondo sa pagkumponer sang sistemang irigasyon sadtong 2007, ginreport sang tanan nga tsapter sang rehiyon sa pungsod nga wala ginahimo ang pagkumponer sa mga irigasyon o pagpondo diri sang National Irrigation Administration. Nausisaan man nga ang tanan nga bilog nga pondo nga ini gingamit sa kampanya sang mga kandidato sa eleksyon sang hubon Arroyo sang 2007. **AB**

Krisis sa enerhiya, ginahingalitan

BANGUD sa labaw nga kakulangan sang suplay sang tubig sa mga dam, nagapalyar ang operasyon sang mga *power generator* kag ginakulang ang produksyon sang kuryente labi na sa Mindanao. Plano sang rehimen US-Arroyo nga hingalitan ang sitwasyon para magdeklarar sang krisis sa enerhiya kag magpatuman sang “emergency powers,” sa basbas sang Electric Power Industry Reform Act (EPIRA).

Pareho sang natabo sadtong panahon sang rehimen Ramos, pat-ud nga daku na naman ang igabulsa sang mga garuk nga upisyal sang rehimen sa pagpatindog kag pagrenta sang mga dugang nga kapasidad para sa pagpatuhaw sang kuryente. Ginatantya nga magagasto ang gubyerno sang tubtub P10 bilyon para diri. Labi sini nga pagahugton ang kontrol sang mga pribadong kumpanya sa produksyon sang kuryente kag labing magapataas ini sa balayran sa kuryente. **AB**

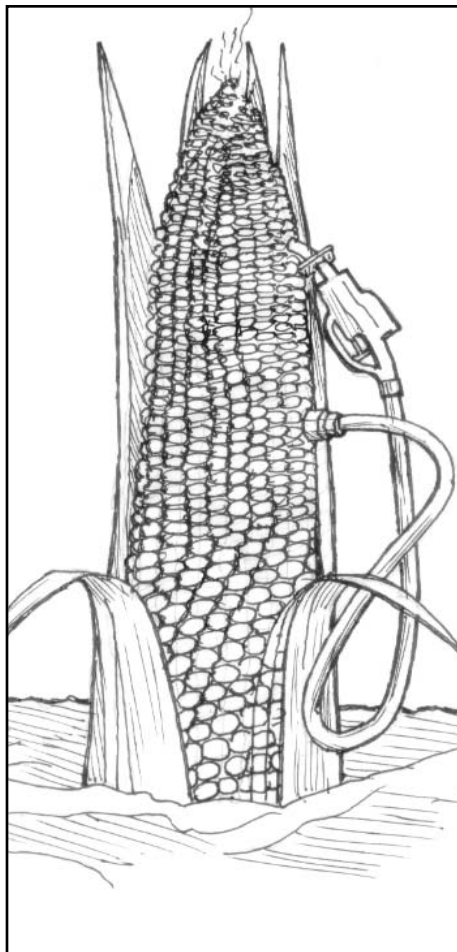
Nagapista ang mga lokal, dumuluong nga kapitalista sa industriya sang *biofuel*

Nagabunga sang malaparan nga pagpang-agaw sang duta kag pagdambong sa dunang manggad ang pagpalumba sang mga dumuluong kag lokal nga kapitalista nga mamuhunan sa produksyon sang *biofuel* sa pungsod. Bangud diri nagabaskog ang pagpamatuk sang nagkalain-lain nga sektor sang pumuluyo sa mga proyektong *biofuel* nga ginaduso mismo sang gubyernong Arroyo.

Base sa datos sang Philippine Agricultural Development Corp. (PADC) sang Septyembre 2009, may ara nga 40 dumuluong kag lokal nga kumpanyang namuhunan sang P83 bilyon sa 49 proyektong *biofuel* sa pungsod halin pa sadtong 2007. Ang P40.8 bilyon diri gingamit sa pagbukas sang mga plantasyon sang *jathropa* (tuba-tuba), balinghoy, niyog, tubo, *hybrid* nga mais, humay kag *sorghum* kag ang P42.5 bilyon gingamit sa pagtukod sang mga planta sa pagproseso.

Ang nasambit nga mga dumuluong nga kumpanya kag mga lokal nga kasosyo nila nagakontrol subong sa masobra apat ka milyong ektaryas sang kadutaan sa nagkalain-lain nga bahin sang pungsod kon sa diin makit-an ang ila malapad nga plantasyon kag mga distileriya. Halimbawa, ang Pacific BioField Corporation sang Japan nagakontrol sang 600,000 ektaryang kadutaan sa Ilocos Norte. Samtang, sa sidlangan nga bahin sang naminhang Luzon, ang LA Investment Capital sang US nagtukod sang masobra 100,000 ektaryang plantasyon sang *jathropa* sa mga prubinsya sang Cagayan, Isabela, Nueva Vizcaya, Quirino, Nueva Ecija kag Quezon. Sa nagkalain-lain nga bahin sang Mindanao, ang NRG Chemical Engineering, isa ka British nga kumpanya nga nagakontrol sang masobra 100,000 ektaryang plantasyon sang *jathropa* kag

ang Abundant Resources Corporation, isa ka kumpanyang Amerikano ang nagakontrol sa masobra 100,000 ektaryang plantasyon ng *jathropa* sa Bukidnon. Tubtub sa subong, nagapadayon ang rehimeng Arroyo sa pagtumod sang mga lugar nga patindugan sang isa ka milyong ektarya nga plantasyon sang *hybrid* nga humay, mais kag *sorghum* para sa mga Tsino nga kumpanyang *biofuel*. Nakasaad ini

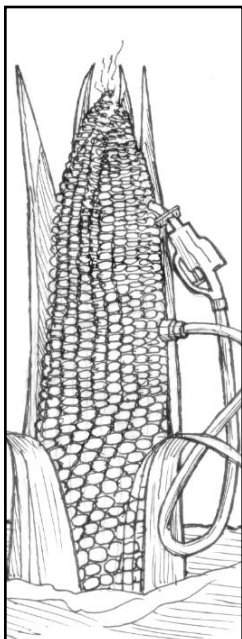
sa mga probisyon sang 11 kasugtanan nga ginpirmahan sang rehimeng Arroyo kag China sadtong 2007 kabaylo sang ginahingyo sini nga pautang.

Ang mga imperyalistang pungsod pareho sang US, Japan kag mga myembro sang European Union ang nagaduso sang pagpalapad sang industriya sang *biofuel* sa Pilipinas. Ginasakyan sang daku nga kapitalista ang panawagan para sa alternatibong panggatong sa atubang sang pangunahon nila nga responsibilidad sa pangkalibutanon nga pagbag-o sang klima.

Sandig man sa dikta sang imperyalistang US, masinulundon nga ginapatumang sang rehimeng Arroyo ang Biofuel Act of 2007. Nakasaad sa nasambit nga layi nga tanan nga gasolina nga ginabaligya sa sulod sang pungsod dapat haluan sang 10% *ethanol* pag-abot sang 2010 kag ang mga salakyan naman nga nagagamit sang krudo dapat man maggamit sang *biodiesel*.

Pagpamatuk kag pagbato sang pumuluyo. Ang Pambansang Lakas ng Kilusang Mamamalakaya ng Pilipinas (PAMALAKAYA) pormal nga nagduso sa gubyerno sang Japan sang Hulyo 2009 nga ibasura ang 600,000-ektaryang proyekto nga *biodiesel* sang Pacific Bio-Diesel Corp. sa Pagudpud, Ilocos Norte kag ang Japan-Philippines Economic Partnership Agreement nga amo ang balayon sang proyekto nga ini. Nag-apela man ang Catholic Bishops' Conference of the Philippines sa gubyernong Arroyo nga ibasura ang amo nga proyekto bangud ginadingutan sini sang duta ang magagmay nga mangingisda kag mangunguma nga wala o kulang sang duta.

Base sa nakasugtan, ang kumpanyang *biodiesel* sang Japan kag ang lokal nga kasosyo sini magadeliber sang mga produktong *biodiesel* para sa konsumo sang publikong Hapones kag indi sa mga Pilipino. Siling ni Fernando Hicap sang

P A M A L A - KAYA, sa baylo nga magpatuman ang gubyernong Arroyo sang tunay nga repormang agraryo para sa masang mangunguma nga 70% kulang o wala sang duta nga ginatulauma, ginatugutan sini ang Japan

nga rentahan sang 25 tuig ang malapad nga kadutaan. May opsyon man ang Japan nga palawigon pa ang kontrata sang 25 ka tuig pa.

Ginkastigo man ni Archbishop Angel Lagdameo, anay presidente sang CBCP ang proyekto dahil ang 600,000 ektaryang kadutaan para diri masobra katunga na sang bilog nga target sang Comprehensive Agrarian Reform Program sang gubyerno.

Antes ini, sang 2008 ginbudyag kag mabaskog nga ginbatuan sang mga pumuluyo sang ikatlong distrito sang Negros Oriental ang Tamlang Valley Agricultural Development Corp. bilang instrumento sa pagpang-agaw sang duta sang daku nga burges kumprador kag agalon nga mayduta sa prubinsya. Ginpamunuan ang protesta sang District Farmers' Alliance, isa ka alyansa sang mga mangunguma sa amo nga distrito.

Sa atubang sang malaparan nga pagpang-agaw sang duta nga natabo gamit ang mga proyektong *biofuel*, wala sang iban nga mahimo ang pumuluyo kundi ang nagapadayon kag hugot nga pagbudyag kag pagbato sa kontramangunguma kag kontra-pumuluyo nga layi nga ini. **AB**

Ang Tamlang Valley Agricultural Development Corporation

Ang Tamlang Valley sa Negros Oriental isa sa mga tumod nga lugar sa bilog nga pungsod kon sa diin una nga ginpatuman ang proyektong *biofuel*. Nagtukod diri sang distilerya kag plantasyon sang *jathropa* kag balinghoy kag ginpondohan ini sang P2 bilyon. Sakup sini ang 24,116 ektaryang kadutaan sa nagkalain-lain nga baryo kag sityo sang mga bawang sang Siaton, Valencia, Sibulan kag Sta. Catalina. Kaangut sang proyekto nga ini may ara man nga ginatukod nga planta sa enerhiya sa San Carlos City, Negros Occidental nga ginadumalahan sang San Carlos Bioenergy Corp. nga may pondo nga P1.8 bilyon.

Agud ipatuman ang amo nga proyekto gintukod ang Tamlang Valley Agricultural Development Corp. (TVADC) sa pagpanguna ni anay Congressman Herminio Teves kag kasosyo sini nga si Julio Sy. Ang 65% ginapanag-iyahan nanday Teves kag Sy samtang ang 35% sini ginapanag-iyahan sang lokal nga gubyerno. Paagi sang impluwensya niya sa pulitika, nag-arkila si Teves sa DENR sang 24,116 ektaryang kadutaan sadtong 2006 kag ginaprubahan ini nga wala mag-agi sa pangpublikong pagsubasta.

Ang mga mangunguma ginapasulod sa duha ka kasugtanan—*contract farming* kag *corporate farming*. Sa kasugtanan nga *contract farming*, ginapautang sang P15,000 kada ektarya ang mga mangunguma para may igagasto kuno sila sa pagtanom. Kada ani pagabaklon sang TVADC ang produkto nila kag ang bayad diri amo ang pagahalinan sang pangbayad sang mangunguma sa iya utang.

Sa *corporate farming* naman, ang tanan nga gasto pagaakuon sang TVADC kag rentahan sini ang duta sa tag-iya o sa gubyerno sang P500 lang kada ektarya kada tuig. Kon magatrabaho ang mga mangunguma sa duta pagaswelduhan sila sang P160 kada adlaw.

Para masiguro ang pagpatuman sang nasambit nga proyekto kag matapna ang pagpamatuk sang mga residente, halin sang Hulyo 26, 2007 gingamit na sang kumpa-

nya ang 61st IB Bravo Coy sang PA, mga CAFGU kag mga ahenteng paniktik agud maglunsar sang mga sustenidong operasyon.

Tubtub subong pilit nga ginapatuman ang nasambit nga proyektokabaylo sang pag-antus sang mga mangunguma. Sobrang kabudlayan kag dislokasyon ang ginabatas sang mga mangunguma dulot sang hayagan kag ligal nga pagpang-agaw sang duta. Halimbawa, kon indi sila makabayad sang utang pwede nga makumpiska ang ila kadutaan. Wala man sila sang kinamatarung nga kontrolon kon ano ang igatanom diri kag sa ulihi mangin mamumugon sa uma na lang sila sa kaugalingon nila nga duta. Dugang pa, lapnagon man ang paglapak sang tawhanong kinamatarung nga ginahimo sang mga pasistang militar.

Halin sadtong ikaduha nga bahin sang 2008 nagsugod sa pagtingub ang mga mangunguma agud batuan ang nasambit nga proyekto. Naglunsar sila sang lapnagon nga kampanyang edukasyon bahin sa nasambit nga isyu. Nagtukod ang mga mangunguma sang nagkalain-lain nga organisasyon kag naglunsar sang ululupod nga paghulagpareho sang pagpakigdayalogo, pulong-pulong, petisyon, rali kag iban pa. Ginaduso nila ang pagpatuman sang tunay nga reporma sa duta bilang solo nga solusyon sa problema sa duta sang mga mangunguma. **AB**

Padya sa mga nag-aresto sa Morong 43, ginpakamalaut

Pareho sa ginalauman, gindayaw kag ginpadyaan sang Armed Forces of the Philippines (AFP) ang mga upisyal sini nga iligal nga nag-aresto sa 43 trabahador sa ikaayong lawas sang Pebrero 6 sa Morong, Rizal samtang nagatigayon sang paghanas-medikal. Ginaakusar ang mga biktima nga mga myembro sila sang Bag-ong Hangaway sang Banwa kag nagatigayon kuno sang treyning sa paghimo sang bomba.

Mabaskog nga ginkundenar sang Health Alliance for Democracy (HEAD), mga pamilya sang ginatawag "Morong 43," mga simpatisador nila kag mga militanteng representante ang paghatag sang militar sang mga medalya nga Bronze Cross, ikaapat nga pinakamataas nga padya militar kanday Col. Aurelio Balabad kag Lt. Col. Jaime Abawag sang Pebrero 23 sa Camp Nakar, Lucena City, Quezon.

Siling nila, ang iligal nga pag-reyd kag pagdakup sa 43 trabahador sa ikaayong lawas kag ang masunod nga pagtortur kag paglapas sa tawhanong kinamatarung sang mga biktima hayag nga pagbalewala sa hustong proseso kag dapat pakamalauton. Sa baylo nga hatagan sang padya o mga medalya ang mga upisyal sang militar nga hayag nagalapas sa mga tawhanong kinamatarung, sila ang dapat kasuhan kag ikulong.

Madugay na nga polisiya sang reaksyunaryong rehimen ang paghatag sang padya sa mga hayag nga nagalapas sa tawhanong kinamatarung. Madumduman nga gindayaw kag gilayon nga ginhatagan sang promosyon ni Arroyo si Gen. Jovito Palparan, Jr. sang 2006. Halin koronel, nangin *brigadier general* siya sang 2003, kag *major general* sang 2004. Sa pihak sang iya rekord bilang aktibong tagapatuman sang mga ekstrahudisyal nga pagpamatay sa

mga lugar kon sa diin siya ginades-tino, ginhimo siya nga hepe sang 8th ID sa EV kag 7th ID sa CL. Sa iya 2006 State of the Nation Address wala huya nga gindayaw ni Arroyo ang amo nga berdugo.

Nahatagan man sang promosyon bilang koronel ang mga nagdukot kay Jonas Burgos nga sanday Noel Clement, Melquiades Feliciano kag Edison Cagal. Ang iban pang militar nga nahatagan sang padya o medalya kag ginpadala sa mga iskwelahan militar sa luwas sang pungsod bangud sa pagpatuman nila sang mga mandu nga hayag nagalapas sa tawhanong kinamatarung amo sanday Gen. Delfin Bangit, puno sang ISAFP sang matabo ang iskandalong "Hello Garci" kag Col. Oscar Lactao, anay hepe sang yunit nga nagmasaker sa siyam ka mangu-nguma sa Kananga, Leyte sang Abril 2008. AB

Aktibistang kontra-mina, ginpatay sa Cagayan

Wala na nakalab-ot sa iya balay si Gensun Agustin, 30, pagkatapos siya luthangon tubtub sa mapatay sadtong hapon sang Marso 1 sa Barangay Calamegatan, Buguey, Cagayan. Si Agustin myembro sang Alliance for Buguey Community Advocates (Albucada) kag sang Federation of Anti-Mining Advocates in Cagayan (Famac), mga organisasyon nga nagakontra sa iligal nga pagmina sa prubinsya. Nagapauli na tani si Agustin sakay sang iya motorsiklo sang luthangon siya sang duha ka tawo nga sakay man sa motorsiklo.

Kaaway nanday Agustin ang mga nagamina sang *magnetite* sa prubinsya. Ang *magnetite* ginakuha halin sa maitom nga balas sa mga baybayon sang Cagayan. Ginakabalakan sang mga aktibista nga maki-kapalibutan nga mabutang sa peligro ang prubinsya sa padayon nga pagkuha sang *magnetite* bangud ini ang elemento nga nagabilog sa mga balas. Posible nga mangin tunaan sang mga pagbaha sa prubinsya ang pagkadula sang *magnetite* nga ini.

Samtang, ginkundenar sang KARAPATAN-Negros kag alyansang September 21 Movement ang tuyo nga pagpatay kay Ronaldo Capitan, 28, *public information officer* sang Camindangan Small Farmers Association (CASFA), nga myembro sang Kilusang Magbubukid ng Pilipinas (KMP). Ginatudlo nga kriminal sa pinakaulihi nga harasment nga ini ang *death squad* nga 61st

"Aktibista..," sundan sa pahina 7

"Aktibista..." halin sa pahina 6

IB sang Philippine Army.

Ginluthang si Capitanea sang duha nga naka-*bonnet* nga lalaki sang Pebrero 22 sa Hacienda Mabuhay, Barangay Gil Montilla, Sipalay City, Negros Occidental. Sakay siya sadto sa iya motorsiklong "habal-habal" para sugaton ang regular niya nga pasahero nga tisser sang luthangon siya sang duha ka tawo nga nakasakay sa isa

ka itom nga motorsiklong DT. Ara sa ospital subong sa Bacolod ang lider mangunguma kag nagapaayo sa naangkon niya nga pilas.

Suno kay Fred Caña, pangkabilugan nga sekretaryo sang KARAPATAN-Negros, ang pagluthang kay Capitanea kabahin sang sistematiko nga kampanyang militar nga pahipuson ang mga katapu sang mga progresibong organisasyon. **AB**

Pagpangharas sa mga mangunguma sa Negros Occidental

Mabaskog nga ginpakamalaut sang KARAPATAN ang padayon nga harasment sang mga *security guard* kag *pribadong goons* sa mga mangunguma nga katapu sang Pakigdaet sa Kalambuan sa Sityo Kamabayugo, nga kadampig sang National Federation of Sugar Workers. Angut sa duta ang pagpang-ipit nga ini sang mga armadong grupo sang pamilya Lumayno sa Barangay Minautok, Calatrava, Negros Occidental.

Ginsakit kag ginpalukpan ni mga pananom.

Raul Baterna ang mag-utod nga Cresensia Jumawan kag Lucia Nativo sang Pebrero 19 sa Sityo Minauyahan. Si Baterna anay katapu sang Philippine Constabulary kag tinawo sang mga Lumayno.

Ginpamatukan nanday Jumawan kag Nativo ang pagsamad sang traktora sang mga Lumayno sa mga tanum nila nga kararuton. Bunga sini, ginsumbag ni Baterna si Jumawan sa liog. Suno sa mga nakasaksi sang insidente, pila ka beses man nga nagpalupok sang iya malip-ot nga pusil si Baterna. Nagtuyo nga magtabang si Nativo sa iya utod pero ginbakol man siya sang lima ka tinawo sang Jacua Security Agency kag ni Baterna. Agud wala sang makapalapit nga mga tagabaryo, nagpalupok sang ila mga pusil ang mga gwardya sang Jacua samtang padayon ang pagsamad sang traktora sa

Suno sa KARAPATAN-Negros, madamo nga kaso sang paglapas sa tawha-nong kinamatarung ang pamilya Lumayno sang nagligad nga tuig. Isa diri ang pagpatay sa mangunguma nga si Reynaldo Bucaling kag sa anom ka karabaw nga iya sang mga residente sa lugar. Sang Enero 15, 2010 nagpalupok sang ila mga baril sanday Rodolfo Lumayno, baryo kapitan sang Minautok upod ang mga gwardya sang Jacua para pahugon ang mga mangunguma kag mapunggan sila nga magtalauma sa duta.

Naliwat ang mga pagpang-abuso nga ini sang Pebrero 6, 7 kag 9. Luwas kay Baterna, mga gwardya sang Jacua, upod sa mga nagharas ang mga elemento sang bandidong Revolutionary Proletarian Army (RPA). **AB**

Mga lider-estudyante, ginharas sang militar

GINHARAS sang militar si Chaser Soriano, ika-4 tuig nga estudyante sang Psychology sa Polytechnic University of the Philippines sa Sta. Mesa, Maynila. Kandidato man siya sa pagkapangulo sang Central Student Council sa PUP sa idalom sang Sandigan ng Mag-aaral para sa Sambayanan kag tagapangulo sang Anakbayan-PUP.

May pila ka simana nga ginasundan si Soriano sang di-unipormadong militar. Isa ka adlaw, sang makita niya ang nagasunod sa iya gulpe nga nagsenyas ini nga daw nagatutok sang pusil kay Soriano. Sang Pebrero 19, samtang nagapa-uli siya, nagpalapit sa iya ang isa ka lalaki nga nakasakay sa motorsiklo. Sang mabatyagan ini ni Soriano gilayon siya nga nagtalikod kag nagpadayon sa paglakat. Apang naabutan siya, gintutukan sang pusil kag gin-agawan sang *cellphone*. Nagpaandam ang sulda-do nga may malain nga matabo sa iya kon indi siya mag-untat sa pagka-lider-estudyante.

Antes ini, duha myembro man sang progresibong organisasyon sa PUP ang ginharas sang militar. Ang una ginsundan pagsakay niya sa isa ka dyip kag sa malab-ot sa palamatin-an sang mga pasahero ginpahog ang aktibista sang duha ka militar. Gilayon naman nga nagdalagan ang aktibista para makalikaw sa duha ka ahente. Ang ikaduha nga aktibista gin-agbayan kag gintutukan sang pusil samtang ara siya sa tambayan sa gwa sang ila eskwelahan. Ginpaandaman siya nga mag-untat na sa iya ginahimo sa organisasyon.

Ginkundenar sang Anakbayan ang nasambit nga pagpang-ipit sa mga lider-estudyante sa PUP kag iban pang unibersidad. **AB**

Hustisya para sa mga biktima sang Masaker sa Luisita

Maagum sang mga biktima sang Masaker sa Luisita ang hustisya, pero indi sa idalom sang rehimen ni Benigno "Noy" Aquino III sang Liberal Party. Ini ang pagtan-aw sang mga pamilya kag par-yente sang 14 ka mangunguma nga napatay sang tiruhon sila sang mga elemento militar, pulis kag pribado nga gwardya sang asyenda sa tunga sang ila welga sang Nobyembre 16, 2004.

Pagpangtiko sang mga datos, pagsabwag sang intriga. Subong pa lang ginalandungan na ang ginahandum nila nga hustisya bangud ginatiko ang mga datos bahin sa masaker. Direktang ginsiling ni Corazon "Dinky" Soliman, masupog nga suluguon sadto ni Gloria Arroyo kag subong isa sa mga tagakampanya ni Noy Aquino nga "duha lang" kuno ang napatay sa masaker sa Hacienda Luisita.

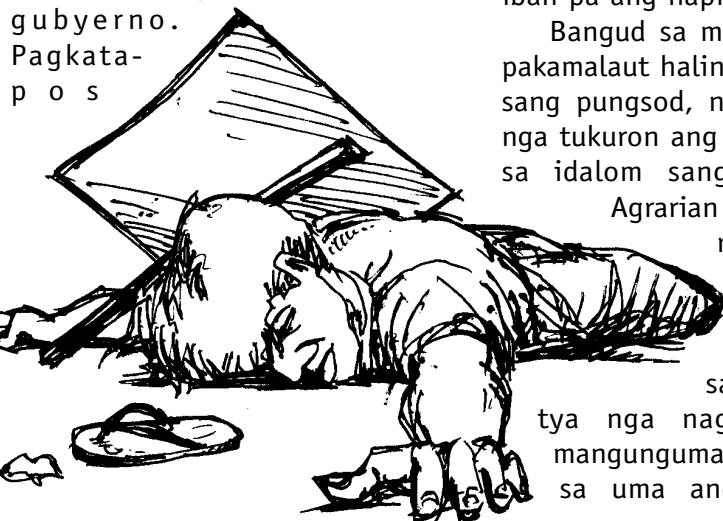
Gusto man papatihon ang publiko ni "Pinky" Aquino-Abellada, utod ni Noy Aquino nga ang mga maka-Wala kag indi mga armado nga bantay nila nga mga pulis kag militar ang may kahimuan sang "kinagamo" sa Hacienda Luisita. Nagpang-intriga pa siya sang hambalon niya nga ang duha sa mga biktima may mga igo sang bala sa likod. Buot silingon, gintiro kuno ang mga ini sang ila nga mga upod nga welgista.

Ang mga pahayag nga ini daku nga insulto sa mga pamilya kag mga abyan sang mga biktima sang masaker kag sa mga mangunguma sa kabilugan nga nagahimakas para sa tunay nga repormang agraryo. Liw-as ini sa mga pahayag sa midya, sa mga ginsumpaang nga pahayag sang mga saksi kag sa mga resulta sang ginhimo nga imbestigasyon pagkatapos ang masaker.

Ang mga pahayag nanday Soliman kag Abellada desperado nga pagtabon sa salabton kag himbunanay sang pamilya nga Cojuanco-

Aquino kag sang rehimen Arroyo para likawan ang pagpatuman sang tunay nga repormang agraryo sa 4,915.75 ektaryas sang kabilugan nga 6,443 ektaryas nga sakop sang asyenda. Pagtinguha man ini nga pagwaon nga ang mga asendero lakip ang ila nga mga armadong tinawo kag gamhanan nga mga paryente kag alyado sa gubyerno amo ang ginaagrabyado sang mga mangunguma kag mamumugon sa uma.

Antes pa man matabo ang madugong kumprontasyon sa Hacienda Luisita natabo na ang masaker sa Mendiola sadtong Enero 22, 1987 sa idalom sang rehimen ni Corazon Cojuangco-Aquino. Samtang nagamartsa ang masobra 5,000 mangunguma pakadto sa Malacañang para iduso sa rehimen Arroyo ang pagpatuman sang tunay nga reporma sa duta ginpaulanan sila sang bala sang mga armadong ahente sang nagapostura nga liberal-demokratikong gubyerno. Pagkata-

palukpan, 13 mangunguma ang napatay kag masobra isa ka gatos nga raliyista ang napilasan. Tubtob subong wala pa sang nagpanabat sang masaker nga ini.

Makaligad ang 17 ka tuig, liwat nga naula ang dugo sang tuyuon nga ipatuman sang maneydsment sang Hacienda Luisita Inc. (HLI) ang mandu sang Department of Labor (DOLE) nga magbalik sa trabaho ang mga welgista. Nakakuha ang pamilyang Cojuangco-Aquino sang Assumption of Jurisdiction kag mandu nga magbalik sa trabaho halin sa DOLE bangud may direktang linya sadto ang mga Aquino kay Arroyo. Wala ginsunod sang mga welgista ang mandu sang DOLE. Bisan armado lang sang mga plakard, bato kag tirador, ginpanindugan sang mga welgista kag mga tagasuporta nila halin sa mga baryo nga sakop sang asyenda ang ila kinamatarung. Ginbatuan nila ang duha ka tangke sang militar, 17 trak nga puno sang mga suldaado, 700 pulis, isa ka *pay loader*, apat nga salakyan sang pamatay-sunog kag mga isnayper nga nakapwesto sa mga estratehikong lugar. Pagkatapos magpalupok sang 1,000 bala ang gintingob nga pwersa sang pulisya, militar kag bantay sang HLI, naghuray-ad nga patay ang 14 nga welgista kag 121 iban pa ang napilasan.

Bangud sa mabaskog nga pagpakamalaut halin sa sulod kag gwa sang pungsod, napilitan si Arroyo nga tukuron ang Task Force Luisita sa idalom sang Department of Agrarian Reform (DAR) para usisaon ang mga halambalanon nga ginhalinan sang masaker. Sang matantya nga nagapabor sa mga mangunguma kag mamumugon sa uma ang desisyon sang

DAR, nagpasaka sang petisyon sa Korte Suprema ang pamilya nga Cojuangco-Aquino para pungan ang pagpagwa sang desisyon sini. Nag-isyu ang Korte Suprema sang *temporary restraining order* (TRO) gani wala napatuman ang desisyon sang DAR nga lapas sa Comprehensive Agrarian Reform Program ang ginapaluntad nga Stock Distribution Option (SDO) sang HLI.

Ekstrahudisyal nga pagpamatay. Nagbalik sa ila piketlayn ang mga welgista pagkatapos malubong ang mga biktima sang masaker sa Hacienda Luisita. Apang wala magdugay ginumpisahan ang paisa-isa nga pagpamatay sa mga nagasuporta sa ila. Halin Disyembre 8, 2004 tubtob Oktubre 3, 2006, nagalab-ot sa walo ang nalista nga ginpatay kaangut sang halambalanon sa Hacienda Luisita:

>Marcelino Beltran, isa ka retirado nga upisyal sang Philippine Army nga nangin lider-mangunguma. Natalana siya nga maghambal sa Senado kag Manubo nga Panalagan bahin sa natabo nga masaker sang pangtiruhon siya sa iya balay

sang Disyembre 8, 2004.

>Konsehal Abel Ladera sang Tarlac City, nga namuno sa prosesyon sang mga kadugo sang mga biktima sang masaker. Ginbaril siya sang Marso 5, 2005 samtang nagabakal sang kasangkapan sa isa ka tindahan sang kotse.

>Fr. William Tadena, isa ka pari sang Iglesia Filipina Independiente (IFI). Regular na ginamobilisa ang iya parokya para buligan ang mga welgista. Ginbaril siya samtang nakasakay sa iya dyip sa haywey sang La Paz, Tarlac sang Marso 13, 2005.

>Ben "Tatang" Concepcion, isa ka 67-tuig nga lider sang partido Anakpawis sa Pampanga kag aktibong nagasuporta sa mga welgista. Gintiro siya sa balay sang iya anak sa Angeles City sang Marso 17, 2005.

>Flor Collantes, pangkabilugan nga sekretaryo sang Bayan Muna-Tarlac. Ginbaril siya sa iya karinderiya sang Oktubre 15, 2005.

>Ric Ramos, pangulo sang Central Azucarera de Tarlac (CATLU). Gin-isnays siya sa iya balay sa Mapalacsiao, Tarlac City sang Oktubre

25, 2005. Ginsaulog niya kag sang iya kaabyanan ang nakaguwa lang nga desisyon sang DOLE nga nagamandu sa pamilya Cojuangco nga ihatag na sa mga mamumugon ang wala mabaton nga sweldo sa tanan nga adlaw nga sila nagwelga.

>Tirso Cruz, isa sa mga direktor sang United Luisita Workers Union (ULWU). Anom ka beses siya nga ginluthang tubtub sa mapatay samtang pauli upod ang iya amay kag duha ka utod sang Marso 17, 2006.

>Obispo Alberto Ramento, Supreme Bishop sang IFI. Ginbuno siya samtang nagakatulog sa iya kwarto sang Oktubre 3, 2006.

Luwas sa walo nga mga ginpatay nga ini, gintiro man ang mga welgisting sanday George Loveland kag Ernesto Ramos sang Enero 12, 2005 sa nakatundan nga tarangkahan sang Las Hacienda Subdivision (sa sulod sang Hacienda Luisita). Naigo sa dughan kag tiyan ang duha pero nabuhi sila kag gintudlo ang mga kriminal nga mga nakasibilyan nga badigard sang sadto Rep. Noynoy Aquino. **AB**

Mga maniobra sang pamilya Ampatuan

Nabuyagyag ang tuyo sang pamilyang Ampatuan nga bayaran ang mga testigo kag mga kapamilya sang mga biktima sang masaker sa Maguindanao o aregluhon ang kaso sa gwa sang korte. Suno kay Atty. Nena Santos, abugado ni Esmael Mangudadatu, pila ka testigo para sa prosesyon ang ginabayaran sang mga sugo sang pamilyang Ampatuan para mapahina ang kaso batuk sa 19 myembro sang pamilyang Ampatuan nga ginpasakaan sang *multiple murder* bangud sa pagpatay sa 57 katawo, lakip ang 32 katapo sang midya. Para maipit ang mga testigo kag maatrasar ang pagbista sang kaso, nagpasaka ang mga abugado sang pamilyang Ampatuan sang nagkalainlain nga petisyon sa korte. Samtang ini ila ginahimo, amatamat man nila nga ginaestorya ang

mga pamilya sang mga biktima nga magpasugot sa pag-areglo.

Bangud sa nagkalainlain nga petisyon nga ginpasaka sang mga abugado sang mga Ampatuan, wala sang taning nga ginsuspinde ang

pagbista sang kaso tubtob wala pa nasabat ang tanan sang mga ini.

Samtang, hugot nga ginarekomendar sang Initiative for International Dialogues (IID), isa ka grupo nga nagasakdag sang kalinungan nga dasigon sang gubyerno ang pagpatuman sang layi bahin sa krimen batuk sa katawhan pareho sang henosidyo.

Ginsiling sang IID sa isa ka pahayag nga bisan napirmahan na ni Gloria Arroyo ang Republic Act 9851 o Crimes Against International Humanitarian Law, Genocide and Other Crimes Against Humanity Act masobra duha ka bulan na ang nakaligad, wala pa ini naban-

tala sa duha ka pahayagan nga may malapad ang sirkulasyon o sa Official Gazette. Bangud diri, indi pa ini mapatuman.

Ginasaad sa reaksyunaryong konstitusyon nga magaepekto lang ang isa ka layi pagkatapos ini mabantala sa nasambit nga mga publikasyon.

Suno kay Gus Miclat, *executive director* sang IID, ang nasambit nga layi nagadepensa sa kinamatarung sang mga tawo sa panahon sang eleksyon batuk sa mga pagpaandam kag pagpamahog sang mga pribadong hangaway kag iban pang tipo sang ekstorsyon o pagpang-ipit, kalakasan o harasment.

Sang 2001, nagalab-ot sa 80% sang mga kaso sang kalakasan ang may kaangtanan sa eleksyon kahimuan sang mga pribadong hangaway. May ara 132 kaso ang nalista sang 2001. Sang 2002, nagalab-ot sa 188 ang nangin biktima sang kalakasan sa eleksyon kag sang 2007 amo nga 158 man ang nangin biktima. Sang 2009, pinakatalalpangdon nga kaso sang kalakasan nga may kaangtanan sa eleksyon ang masaker sa Maguindanao nga kahimuan sang pribadong hangaway sang pamilya nga Ampatuan.

Samtang, ginapakamalaut sang mga pamilya sang mga katapo sang midya nga biktima sang masaker sa Maguindanao ang espesyal nga pagtrato nga ginahatag sang militar kay Andal S. Ampatuan, Sr. Nagaatubang sa kaso nga *multiple murder* ang anay gobernador sang Maguindanao.

Nadetiner siya sa isa ka ospital sang militar halin pa sang Disyembre 6 bisan wala nagakinahanglan sang pagpaospital ang iya ginademanda kuno nga mga ginabatyag. Ginaduso sang mga kapamilya sang mga biktima sang masaker nga dapat man nga ikulong sa bilangguan ang tigulang nga Ampatuan. **AB**

2 aksyong militar, ginlunsar sang BHB sa Bulacan

Naglunsar sang magkasunod nga mga aksyong militar ang Bag-ong Hangaway sang Banwa sa Bulacan sining unang simana sang Marso. Pagsilot sa masupog nga elementong kriminal kag kontra-rebolusyunaryo ang unang aksyon nila kag ginsundan ini sang dungan nga pagsalakay kag pagsara sa duha ka kumpanya nga salot sa palibot.

Sang Marso 2, gin-aresto kag ginpanaugan sang silot si Genaro Aguirre, base sa mandu sang rebolusyunaryong hukmanan sang banwa. Si Aguirre imbolbado sa serye sang pagpanglugos, pagdukot, pagpatay kag pagpang-agaw sang duta sang mga mangunguma sa mga banwa sang San Jose del Monte kag Norzagaray, pareho nga sa Bulacan. Protektor man siya sang kumpanyang WACUMAN Sanitary Landfill sa Sityo Takad, Baryo San Mateo, Norzagaray. Ang amo nga kumpanya nagapangsamad sang kapalibutan paagi sa iligal nga paghaboy sang basura.

Protektor man si Aguirre sang kumpanya nga ginatunawan sang goma sa Baryo San Isidro, San Jose del Monte. Isa siya ka impormer kag *financier* sang PNP kag sang 56th IB sa nasambit nga prubinsya.

Nagbato si Aguirre sang salakayon sang isa ka hubon sang BHB ang iya balay kag nagresulta sang iya pagkapatay. Nakumpiska sa iya ang isa ka riple kag mga pistola.

Sang Marso 3 naman sang aga, dululungan nga ginreyd sang isa ka platoon sang BHB ang kumpanyang WACUMAN nga ginapanag-iyahan ni Domingo Miralles, kag isa ka ginatunawan sang goma sa Area 1 Karahome sa Norzagaray nga ginapanag-iyahan sang isa ka negosyanteng Tsino. Ginpasara ini sang BHB.

Madugay na nga ginareklamo sang mga residente ang mga kumpanyang ini bangud sa pagkasamad sang kapalibutan sa ila lugar. Nagreklamo sila sa Department of Environment and Natural Resources kag sa lokal nga gubyrno pero wala sang ginhimo nga ti-

kang ang mga ini

kag ginaproteksyunan pa ang

amo nga kumpanya. Su-

no sa BHB-Bulacan, naka-handa sila nga protektahan ang pumuluyo batuk sa nagsamad sang kapalibutan.

Hugot sini nga igapatuman ang

mga polisiya

sa pag-amlig

sang kapalibutan kag

silutan ang sin-o

man nga magla-

pas diri. **AB**

Madinalag-on, ambus sang BHB

Onse ka suldado sang 23rd Division Reconnaissance Company (DRC) ang napatay kag pito pa ang napilasan sa ambus nga ginklunsar sang Bag-ong Hangaway sang Banwa (BHB) sining Marso 6 sa Barangay Panaytayan, Mansalay, Oriental Mindoro. Nagapatrulya ang isa ka platun sang mga suldado nga ginpamunuan ni 2Lt. Ronnie Sipsip sang ambuson sila sang mga Pulang hangaway mga alas-5:30 sang aga. Ini ang pinakadaku nga isip sang mga kaswalti sang militar sa tuig nga ini.

Agusan del Sur. Apat ka suldado sang gintingub nga mga pwersa sang 36th IB, 23rd IB, kag 4th ID Civil Military Operations sang Philippine Army ang napatay upod ang isa ka ti-nyente sang lambatan sila sang Pulang hangaway sang Larangang Gerilya 3 BHB sa Barangay La Fortuna, Veruela, Agusan del Sur sang Pebrero 24 sang gab-i. Tatlo ka suldado pa ang napilasan sa ambus nga ini.

Sakay sang duha ka trak sang militar ang mga tropa halin sa Barangay Bacay kag pakadto ang mga ini sa Barangay Sta. Josefa sang lambatan sila sang mga gerilya sang pumuluho.

Compostela Valley. Isa ka tropa naman sang 25th IB ang napatay kag duha ang napilasan sang maengkwentro sang mga ini ang mga Pulang hangaway sang Larangang Gerilya 20-BHB sa Si-tyo Panon, Baryo Baylo, Monkayo, Compostela Valley sining Marso 5.

2 milyong balota sa ARMM, wala sang marka pangseguridad

Nabulgar kasan-o lang ang wala sang marka pangseguridad sang National Printing Office (NPO) ang gin-imprenta nga halos 2 milyon nga balota para sa Autonomous Region in Muslim Mindanao (ARMM). Ang wala sang amo nga marka, nga ginakabalak-an nga ginhungod para magamit sa pagpangdaya sa eleksyon, ginkumpirma mismo sang isa ka taga-NPO.

Ang amo nga anomalya ginkumpirma man sa isa ka report sang COMELEC nga nabaton ni Arch. Oscar Cruz kag Fr. Jose Dizon sang koalisyong Kontra-Daya.

Polisiya sang NPO nga dapat dalhon sang anuman nga upisyal nga dokumento nga ginaimprenta sini ang mga marka pangseguridad sang ahensya para mausisa kon matuod o paltik ang mga ini pangnanglitan may maga-kwestyon. Siling sang isa ka empleyado sang NPO, wala mabutangan sang nagakadapat nga marka ang mga balota para sa ARMM bangud sa pila ka problema sa makinang pang-imprenta. Wala man kuno malagas ang pagbutang sang marka bangud sa kakulangan sa panahon.

Siling ni Arch. Cruz, wala sang

serbi ang amo nga mga balota bangud sa wala sang kinahanglanon nga marka pangseguridad. Mangin madali para sa mga manugdaya sa eleksyon nga kopyahon ang natu-mod nga mga balota para manipulahon ang resulta sang pinakauna nga *automated* nga eleksyon sa pungsod. Delikado ini labi na ang mga prubinsya sa ARMM nga kilala nga balwarte sang pagpangdaya sa bilog nga kasaysayan sang reaksyunaryong eleksyon sa pungsod. Sa rehiyon man nga ini ginhimo sang administrasyong Arroyo ang pinakadaku nga pagdinaya sang eleksyong 2004 kag 2007.

Nagapanawagan subong ang Kontra-Daya nga sunugon ang nasambit nga mga balota sa atubang sang publiko para indi magamit sa dayaan.

Pagbastos sa sistemang party-list, ginkundenar

GINKUNDENAR sang mga progresibong tiglawas kag organisasyon ang pagbastos sa sistemang *party-list* bangud sa planong pagpartisipar diri nanday Rep. Mikey Arroyo sang Pampanga kag Dept. of Energy Sec. Angelo Reyes. Suno kay Bayan Muna Rep. Teddy Casiño, kon sin-o na lang ang ginapasugtan nga mangin nominado sang mga *party-list* nga indi man tunay nga nagatiglawas sa anuman nga agrabyadong sektor o grupo.

Si Reyes ang una nga nominado sang 1-UTAK nga grupong *partylist* nga nagatiglawas sa sektor sang transportasyon samtang si Arroyo naman nominado sang grupong Ang Galing Party (AGP) nga nagatiglawas kuno sa mga drayber kag *security guard*.

Ang mga organisasyon nga ini pila lang sa gintukod nga mga pekeng grupong *party-list* sang Malacañang para mang-agaw sa pag-

kuha sang pwesto sa Kongreso kag mapunggan ang mga grupong progresibo kag tunay nga nagatiglawas sa mga agrabyadong sektor.

Ginsiling ni Bayan Muna Rep. Satur Ocampo nga igaduso niya ang pagbag-o sa Party-List Law para balabagan ang amo nga mga grupo. Nagpasaka man sang kaso ang Bayan Muna sa Commission on Election para madiskwalipika sanday Arroyo kag Reyes.

Pagpakig-unong sa pagtaliwan ni Jose "Apeng" Yap

NAGPAHAYAG sang kasubo si Prof. Jose Ma. Sison kag ang National Democratic Front of the Philippines (NDFP) sa pagtaliwan ni Rep. Jose Yap, 81, nga ila gindayaw sa malahalón nga amot niya sa sugilanon pangkalinungan sang reaksyunaryong gubyerno kag rebolusyonaryong hublag.

Ginlaragway ni Sison si Yap bilang abyan, alyado nga "may mataas nga diwa sang patriyotismo kag sosyal nga konsyensya." Ginkilala ni Sison kag sang NDFP ang espesyal nga nahimo ni Yap sa pag-alagad sa banwa bilang meyor, tiglawas, myembro sang kabinete, nasyunal nga upisyal kag gobernador.

Gintumod nila ang malahalón nga gintungdan ni Yap para mabilog ang The Hague Joint Declaration sang 1992 nga nangin sandigan nga balayon sang sugilanon pangkalinungan. Ginsambit man nila ang nangin papel ni Yap para malampasan ang nagkalain-lain nga sablag sa negosasyon kon sa diin nakabulig ang daku nga pagsalig sa iya sang magtimbang nga bahin.

Gindayaw sang Negotiating Panel sang NDFP ang tunay nga pagtinguha ni Yap nga agumon sa negosasyon ang matawhay nga solusyon sa armadong inaway sa Pilipinas. Siling niya, "Sa anuman nga

tion nga nagasugilanon siya sa amon, nahibal-an kag nabatyagan namon nga matuod siya nga nagatinguha nga maabot ang malinong kag makatarungan nga kalubaran sang banggianay kag indi ang pagluhod kag pagsurender namon." Gintumod man sang NDFP ang pag-santo sang panan-awan sini kag ni Yap nga dapat lubaron ang ugat sang banggianay para maagum ang matarung kag malawigan nga kalinungan sa pungsod.

Nagpahayag man si Sison sang pagkanugon nga wala lubos nga ginhingalitan sang rehimeng Estrada kag Arroyo ang serbisyo ni Yap sa pagpasulong sang sugilanon pangkalinungan. Dapat pasidunggan, sundon sang sin-o man nga masunod nga presidente sang GRP ang nahimo ni Yap sa sugilanon pangkalinungan kag sa paghimo sang mga makatarungan kag rasong kasugutan sa kaayuhan sang pumuluyo," dugang pa niya.

NDFP, nagpasidungog kay Josie Lichauco

NAGHATAG sang pasidungog ang National Democratic Front of the Philippines Peace Panel, upod ang mga konsultant kag istap sini sa pagtaliwan ni Josefina "Josie" Lichauco sang Pebrero 14 sa edad nga 75. Si Lichauco nga anay myembro sang kabinete sa idalom sang rehimeng Ramos kag aktibo sa kahublagang protesta siling ni Ka Luis G. Jalandoni, tagapangulo sang NDFP Negotiating Panel, isa ka daku nga pagkadula ang pagtaliwan sang isa ka tunay nga abyan sang pumuluyong Pilipino, isa ka isganan kag pursigidong hangaway para sa katarungan, tawhanong kinamatarung kag maayo nga pagdumala.

Saludo ang NDFP kay Lichauco bilang wala sang kahadlok nga kritiko sang korapsyon sa gubyerno. Isa si Lichauco sa mga pangunahon nga nagakundenar kay Arroyo. Mapag-on man siya nga nagakontra sa ekstrahudisyal nga pagpamatay kag iban pang paglapas sang rehimen sa tawhanong kinamatarung.

Mga dikta sang IMF sa masunod nga presidente

WALA pa man mahiwat ang pungsodnon nga piniliay sa Mayo 2010 may ginadikta na nga mga polisiya pangpinansya ang International Monetary Fund (IMF) para sa bag-o nga presidente sang pungsod. Suno sa pinakaulihi nga Country Report sang IMF, dapat padakuon sang bag-o nga pangulo sang Pilipinas ang kita sang gubyerno sini, pangunahon pagi sa pagpapanaog sang dugang nga buhis.

Kaangut sini, magapadala ang IMF sa pungsod sang "fiscal assistance team" para magpreparar sang estratehiya para iduso ang pagpatuhaw sang mga bag-ong buhis ang masunod nga gubyerno nga magapungko sa Hulyo 2010.

Ini ang komitment nga ginaprubahan sang IMF kag ni Gloria Arroyo sang mangutang siya sa bangko sang nagligad nga tuig.

Sa subong, nagaabot sa \$52 milyon ang utang sang Pilipinas sa IMF-World Bank. Ang prinsipal nga utang kag interes sini ang nagakaon sang halos 70% sang kita sang gubyerno.

Pagkatapos ipaguwa sang IMF ang Country Report sini, nagpahayag sining Marso 1 si Benigno "Noy" Aquino III, kandidato sang Liberal Party sa pagkapangulo nga posible magapapanaog siya

sang bag-ong buhis kon siya ang mangin pangulo sang pungsod. Gulpe nga pagbaliskad ini sa promisa niya sang Enero sa atubang sang mga negosyante sa Makati nga indi siya magpapanaog sang bag-ong buhis. Siya lang sa mga kandidato sa pagkapangulo ang nagpostura sadto nga magabato sa mga dikta sang mga imperyalistang bangko.

Ginaduso sang IMF sa masunod nga administrasyon nga kumbinsihon sini ang Kongreso nga magpapanaog sang mataas nga buhis. Upod sa mga ginaduso sang IMF ang pagpataas sang buhis sa tabako, alak, kag iban pa nga ilimnon.

ANG**Bayan**

Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxismo-Leninismo-Maoismo

Tuig XLI No. 5
Marso 7, 2010
www.philippinerevolution.net

Editorial

Mga epekto sang El Niño, ginapalala sang garuk nga sistema kag polisiya

Nakalipas lang ang mga nagsulunod nga kalamidad, dugang nga kahalitan kag pag-antus na naman ang ginabatas sang pumuluyong Pilipino, labi na sang masang mangunguma. Ini ang bunga sang mas temprano, mabaskog kag malawig nga tingadlaw nga dala sang El Niño.

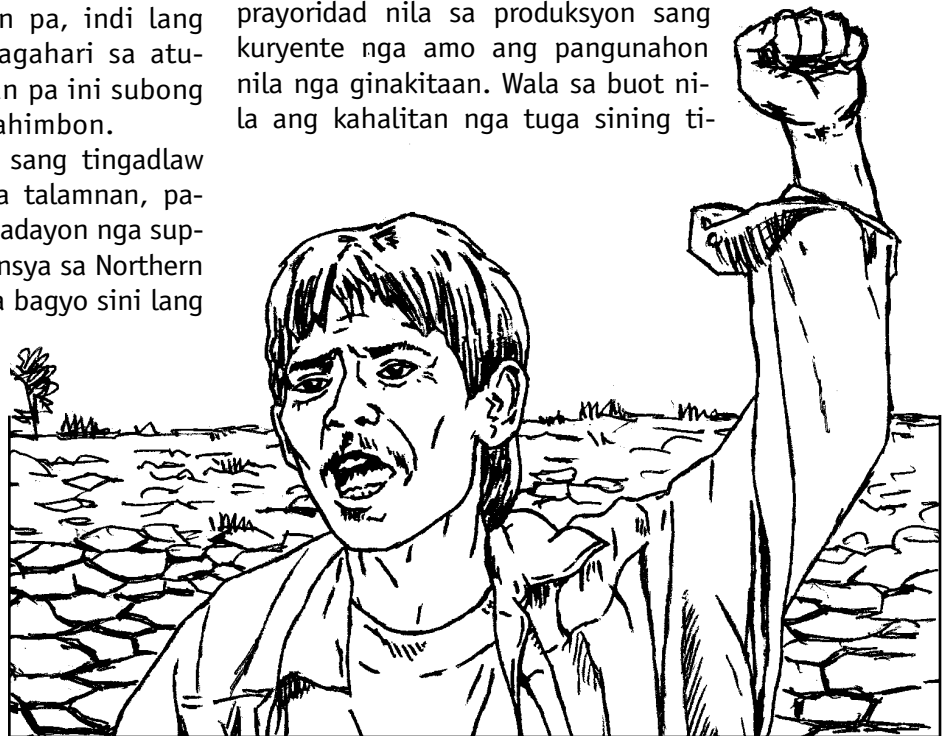
Mas malala ang epekto sini sa pumuluyo bangud sa pagluntad sang garuk nga nagaharing sistema kag mga kontra-pumuluyong polisiya nga nagahatag-dalan sa pagdambong sang daku nga kapitalistang dumulong, kumprador kag burukrata. Malain pa, indi lang nangin pabaya kag inutil ang mga nagahari sa atubang sang kalamidad, ila ginahingalitan pa ini subong para panginpuslan nila kag sang ila kahimbon.

Pangunahon nga nahalitan subong sang tingadlaw ang nagaabot sa 750,000 ektaryas nga talamnan, palaisdaan kag hayupan nga nakasalig sa padayon nga suplay sang tubig. Lakip diri ang mga prubinsya sa Northern Luzon nga nahalitan sang mabaskog nga bagyo sini lang nga ulihing bahin sang 2009. Ginatantya nga P10-20 bilyon nga bili sang mga pananom, palaisdaan kag hinuportanang hayop ang mahalitan sa maabot nga binulan.

Ang kalala sang epekto subong sang tingadlaw ginabunga pangunahon sang malawig na nga pagkaguba sang mga dunang resorsa sang tubig. Nagmala o nagnabaw ang mga suba, katunggan, sapa, bubon kag iban pang tubigan ba-

ngud sa malaparan nga pagdambong sa mga bukid kag kagulangan sang daku nga kumpanya sa pagmina kag pagpangtroso. Sa sini, wala sang magamit nga reserbang tubig ang masang mangunguma para sa mga talamnan, pangisdaan kag pag-atipan sang hayop.

Malala pa, ang tubig nga natipon sa mga dam nga nagamit sadto sa irigasyon ginadingutan na subong sang mga daku nga kapitalista nga nagapanag-iya sini. Nagabalibad ang mga ini nga magbuhi sang tubig bangud ang limitado na nga suplay ginaprayoridad nila sa produksyon sang kuryente nga amo ang pangunahon nila nga ginakitaan. Wala sa buot nila ang kahalitan nga tuga sining ti-

Mga tampok sa isyu nga ini...

Industriya sang biofuel, ginapistahan
PAHINA 5

Padya sa nag-aresto sa Morong 43, ginpakamalaut
PAHINA 7

2 aksyon militar sa Bulacan
PAHINA 10

Mga instruksyon sa paglilimbag

1. Ang **sinundang pahina**, na eksaktong kopya ng pahina 1 maliban sa mas mapusyaw ang *masthead* o *logo* ay para sa mga gumagamit ng *mimeo machine* o naglilimbag sa paraang *v-type*. Idinisenyo ito para hindi madaling makasira ng istensil.

2. Pag-*print* sa istensil:

- a) Sa *print dialog*, i-check ang **Print as image**
- b) Alisin ang *check* sa **Shrink oversized pages to paper size**
- k) I-click ang **Properties**
- d) I-click ang **Advanced**
- e) Tiyaking naka-set sa **100%** ang **Scaling**
- d) Ituloy ang pag-*print*

3. Hinihikayat ang mga kasama na ipaabot sa patnugutan ng *AB* ang anumang problema kaugnay ng paglilimbag sa pamamagitan ng *v-type*. Magpadala ng *email* sa angbayan@yahoo.com